

ležil se je boj na Koroškem, po vojni pa je pomagal pri Narodni straži. Radi preveč zapravljivega popivanja in slabe družbe se je predal tatvinam ter vlomom. Obsojen je bil na deset let robije. Ko se je vrnil iz Stare Gradiške, je bil zopet stari lopov. V zaporih je prebil celih 17 let.

Naši rajni

Kamnica pri Mariboru. V bolniškem domu oč. Šolskih sester je umrla komaj 24 letna šolska sestra Bronislava Škrabe, doma iz Zajasovnika pri Motniku nad Vranskim. Bila je dolga leta zelo spretna vezilka v materni hiši v Mari-

Na sliki iz svetovne vojne vidimo rajnega poljskega maršala Piłsudskega (na sredi), sedanjega maršala Smigły Rydza (desno) in poljskega vojnega ministra Kasprzyckiego. Fotografija je iz leta 1915

boru in v Ljubljani. Samostanski družini in njeni mami, ki je ob tej priliki izgubila hčerko-edinko, naše iskreno sožalje — rajnici pa večni mir!

Mestni vrh pri Ptuj. Tukaj je zatisnila v Gospodu oči po dolgotrajni ter mučni bolezni v sta-

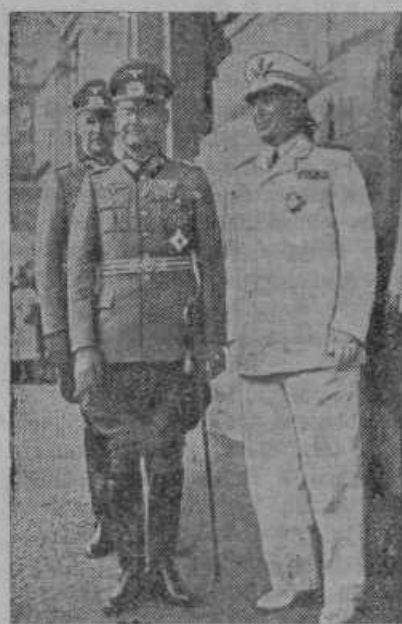
rosti 60 let Ana Toplak, posestnica na Zg. Mestnem vrhu. Blagopokojna, ki je voljno prenašala trpljenje bolezni, zapušča moža in štiri preskrbljene hčere. Bog ji bodi milostljiv sodnik, preostalim pa naše sožalje!

Dopisi

Slovenjgrader. V lepem in prijaznem Slovenjgradcu prav živahno deluje krajevna organizacija Legije koroških borcev, ki je te dni postavila veličasten spomenik svojim padlim tovarišem na širom domovine poznani Uršlji gori (1696 metrov). Svečano odkritje spomenika se je izvršilo na prav veličasten način. Preteklo soboto se je zbralo na Uršlji gori nad 150 koroških borcev, ki so v pozni večerni uri prižgali mogočen kres, viden po vseh krajih obširnega okraja. V prijateljskem sožitju so obujali spomine na nekdanje dni ter se nato podali k počitku. V lepem nedeljskem jutru so se zopet zbrali, pridružili so se jim pa še v teku noči došli tovariši

Angleški lord Linlithgow, indijski podkraj, je sklenil, da bo podaljšal poslovno dobo sedanjega indijskega parlamenta za eno leto

General Halder (levo), šef nemškega generalnega štaba, fotografiran v Milanu z italijanskim šefom generalnega štaba Parianijem, kateri je povabil nemškega tovariša na velike italijanske manevre v dolini reke Po v zgornji Italiji

Ker ga vi že dalje časa poznati ko jaz, bi rad vedel, kako sodite o njem.

»V kakem oziru?« je vprašal župnik.

»Obsojen je zaradi umora, a on trdi, da je nedolžen. Kaj mislite o tem? Seveda ne želim, da bi kršili spovedno molčečnost.«

Duhovnik se je nasmehnil.

»V tem oziru ste lahko mirni. Kmicic se še ni spovedal pri meni. Tako lahko mirno povem svoje mnenje. Jaz mislim, da fant ni kriv.«

»Iz česa sklepate?«

»Tak vtis imam o njem. Rekel mi je, da je nedolžen in jaz mu verjamem.«

»Meni se ne dopade jetnikovo sedanje stanje. Na sunaj hlini zadovoljnost, a kdor ga opazuje, kmalu opazi, da v njem divja hud boj. To more imeti usodne posledice: fant lahko zblazni.«

»Ne bo tako hudo!« je odvrnil duhovnik. »Štefan sicer preživlja težko krizo, a jo bo polagoma premagal.«

Od sedaj naprej se je župnik še bolj posvetil Štefanu. Obiskal ga je po dva-trikrat na teden in se s njim razgovarjal o stvareh, ki so jetnika zanimali. Mimogrede je tu in tam tudi omenil kaj verskega. Ker je to storil neprisiljeno, se je Štefanu zdelo, da spada jo njegove besede k razgovorom o znanstvenih, modroslovnih zadevah.

Še nekaj je storil župnik. Vneto je izpolnjeval obljubo, ki jo je bil dal Alojziji. Molil je za Štefana. Svoje nočne obiske v cerkvi je večinoma zanj daro-

val. Prosil je Boga, naj se usmili ubogega fanta. Njegova največja želja je bila, da bi videl Štefana pri spovednici in prostega.

Tako je spet minulo leto. Štefan je vzljubil duhovnika ko očeta, a v verskem oziru se ni dal omehčati. Župnik ni obupal, ker je vedel, da božji mlini meljejo počasi, a gotovo.

Proti koncu pete zime so župnika klicali v bolnico, ki je bila za dober kilometer oddaljena od Ellingtona. Župnik je nemudoma šel.

Vodja bolnice mu je povedal, da je neki bolnici ponoči bilo zelo slabo in si je zaželela duhovnika.

»Morda jo poznate,« je dodal. Pred nekaj leti je že bila tukaj.

»Kako se imenuje?«

»Nina Mateskas, Litvanka.«

»Seveda jo poznam. Ali je hudo z njo?«

»Na levi strani pljuč ima grdo rano. Stvar sicer ni smrtnonevarna, a ker si je želela duhovnika, amo vas poklicali.«

»V kateri sobi leži?«

Vodja mu je povedal številko sobe. Župnik se je poslovil.

Pred vrati označene sobe je goreče vzdihnil k Bogu in sicer tem bolj, ker Nina svojčas ni hotela slišati o spovedi.

Nina je mirno ležala. Oči je imela zaprte. Župnik jo je nekaj časa opazoval. Prepričan je bil, da ne spi, ampak samo hlini spanje.

(Dalje sledi)

Nemci v Španiji

Londonski »Evening Standard« poroča, da je general Franco vložil pri berlinski in rimski vladi protest zaradi neprestanega obiskovanja Španije po nemških in italijanskih tehnikih in strokovnjakih. Ti ljudje prihajajo v Španijo pod pretvezo, da hočejo študirati načrte za obnovo porušenih krajev. — Nedavno je na tak način obiskalo Španijo pet tisoč nemških tehnikov, katerih ni nihče vabil v deželo.

Najmlajša angleška vdova

Najmlajša vdova v Angliji je 16 letna gospa Petchova iz South Vlewa, ki je izgubila svojega moža nedavno pri prometni nesreči.

ki je postavljen v obliki pet metrov visokega križa, stoječega na mogočnem podstavku v kamnu in v katerega so vklesana imena padlih borcev iz območja krajevne organizacije LKB Slovenjgradec. Predsednik krajevne organizacije dr. Makso Pohar se je v lepih besedah spominjal vseh onih, ki so dali za varnost naše severne meje svoje življenje ter naprosil g. dr. Meška, da izvrši blagoslovitev križa. Po svečanem obredu blagoslovitve se je pričel velik tabor bivših borcev, kateremu je prisostvovalo nad 300 oseb. Ebor je v priserčnih besedah pozdravil predsednik dr. Pohar ter predvsem izrazil veselje bivših borcev, ki so se po tolikih letih zopet sestali na Uršiji gori ter se zahvalili vsem, ki so od blizu in daleč prišli, da počaste spomin padlih koroških junakov. Nato je kot prvi spregovoril zastopnik Zveze legionarjev in Zveze Maistrovih borcev g. Cimerman. V daljšem govoru je razvil program Legije zastopnik glavnega odbora iz Ljubljane g. Mohar, nato pa so spregovorili še g. Šmit za Slovensko planinsko društvo in Ciril-Metodovo družbo ter zastopnika koroških borcev iz Guštanja in št. Janža. Po govorih, katere so navzoči z navdušenjem sprejeli, je v imenu borcev položil na vnožje spomenika dr. Pohar krasen venec ter je pri tem poudaril, da bivši koroški borci niso in ne bodo pozabili svojih tovarišev, s katerimi so se ramo ob ramo borili pred dobrimi 20 leti. Padli tovariši naj uživajo po prenehanju trpljenja večni mir, nam vsem, posebno pa naši mladini, naj bodo vzor, ker se mora zavedati, da smo močni le tedaj, če smo pripravljeni za domovino umreti. Če se bomo vsi, brez izjeme, ravnali po tem geslu, se bodo lahko izpolnile besede, katere je ob neki priliki spregovoril naš legendarni junak, pokojni general Maister: O, jaz ne spim — le čakam čas, le čakam vas...

Košaki. Izobraževalno društvo Košaki pri Mariboru priredi v nedeljo, 27. avgusta, izlet z avtobusom k Sv. Trojici. Vožnja tja in nazaj 20 din. Zglasiti se je treba do nedeljo, 20. avgusta, pri vratarju frančiškanske župnije ali pa pri enem izmed odbornikov. Odhod ob 8 izpred frančiškanske cerkve. Vrnitev ob 19. Vabljeni tudi nečlani! — Odbor.

Sv. Martin pri Vurbergu. Tukajšnji občinski odbor je imenoval g. župnika in duhovnega svetnika Antona Lajnšiča, ki že nad 30 let vrši službo župnika te lepe župnije, za svojega častnega občana. Dne 25. julija so se zbrali zastopniki občine z g. županom Partljičem na čelu ter cerkveni ključarji in so izročili g. jubilaru kot novemu častnemu občanu krasno izdelano diplomno, delo Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. G. župnik se je ginjen zahvalil za visoko odlikovanje, ki ga je dobil od ljudstva. Poudariti se mora, da g. župnik Lajnšič tudi v polni meri zasluži tako odliko. Nad 30 let vodi že našo župnijo, in sicer kot pravi oče. V njegovi župniji ni sporov, ampak vlada vedno lepa sloga. Njegova umetnost je, iti ljudem na roko, kjer je treba. Pomagati zna vsakemu, ki je v stiski. Pa tudi v duhovnem oziru je župnija na višku. Organizatorično deluje g. župnik Lajnšič vneto in zasluži tudi v tem oziru pohvalo in odlikovanje. Častitamo novemu častnemu občanu!

Št. Janž na Dravskem polju. Zadnjo nedeljo dopoldne smo slovesno odkrili spomenik padlim vojakom iz naše župnije. Slovesnost so oznanili na vse zgodaj strel iz topičev. Pred poznim sv. opravilom se je razvil izpred Društvenega doma spreved z godbo s Tezma na čelu, kateri so sledili domači gasilci ter naši fantje in dekleta v krojih. Krog pol desetih so napolnili domači farani župno cerkev. O žalostni 25 letnici izbruh svetovne vojne ter njenih žrtvah je govoril s prižnice bivši vojni kurat g. Januš Golec iz Ma-

ribora, ki je opravil tudi sv. mašo za padle vojake šentjanške župnije. Po službi kóžji so se podali vsi iz cerkve pred še zakriti spomenik, ki stoji tik pod glavnim vhomod v cerkev na najlepšem prostoru v št. Janžu. Godba je odigrala državno himno, domači pevci so zapeli »Oj Doberdob« in g. šentjanški župnik in duhovni svetnik Fr. Polak je slovesno blagoslovil lep in mogočen spomenik s 84 v črni granit vklesanimi imeni vojnih žrtv. Najprej se je spomnil padlih vojakov g. župnik, za njim pa bivši kurat g. Golec. Eden domačinov se je lepo zahvalil vsem šentjanžanom, kateri so pripomogli s prostovoljnimi prispevki k postavitvi za župnijo najbolj pomembnega spomenika. Ganiljivo slovesnost je zaključila godba z odigranjem par komadov.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Najhujše zlo našega kraja (in Slovenije sploh) je to, da se na posestvo lahko vključijo vsi dediči, n. pr. mati ima polovico, ostalo polovico pa kar šest otrok itd. Je primer, ko sta bila lastnika posestva brat in sestra. Brat se je oženil, toda sestra noče odstopiti kot lastnica in se je omožila. Posestvo se je radi tega delilo in uničilo, dasiravno je na tem posestvu živel nad deset rodov prednikov. Takih primerov je nešteto. Prav bi bilo, da bi po-

Bolgarski kralj Boris, kateri je znan tudi kot strojevodja, odvarja novo železniško progo

Največje nemško potniško letalo »Mecklenburg« za 40 potnikov

ORGANISTI!

Na željo gg. organistov smo izdali posebno tiskovino: »Odgovori pri sveti maši.« Ta tiskovina obsega vse odgovore, posebno vse »Deo gratias« po sv. maši, tiskano v moderni notaciji, da je mogoče tudi spremljati na orglah. Cena 1 din. Kupite jih vsaj pet komadov za svoj kor!

Tiskarna sv. Cirila Maribor — Ptuj.

stal lastnik domačije samo sin, hčerke bi se pa naj izplačale, da bi tako domačije ne prehajale v tuje roke, tukaj ob meji pogostokrat tujcu. Naj se izdela zakonski načrt za »stalni kmečki dom«, kot je uveden v nekaterih državah, kakor smo to čitali v mesečni prilogi »Kmečko delo«. To bi bilo zelo v korist kmečkim domovom.

Šmartno ob Paki. Iz vasi Rečica pelje cesta na Veliki vrh in dalje proti št. Andražu. Ob tej cesti pa teče majhen potoček s imenom Hudi potok, ki ob velikih nalivih silno naraste in po pravici zasluži to ime. Ob vsakem takem naliivu ta potok cesto poplavi in jo hudo uniči, tako da je vsak promet nemogoč in so prebivalci na Velikem vrhu in še del št. Andraža tako rekoč odrezani od prometa. Veliko so se ljudje trudili s popraviljanjem te ceste, velike vsote denarja so žrtvovali posamezniki in občina, pa vse je bilo zaman. Vsaka ponovna povodenj je zopet vse uničila. Na posredovanje bivšega našega župana in banskega svetnika, sedanjega poslanca in predsednika Kmetijske zbornice g. Martina Steblovnika je to zadevo vzela v roke banska uprava. Poslala je inženirja, ki je vse pregledal ter premeril strugo Hudega potoka in cesto ter napravil delovni načrt. Banske uprava je dovolila potreben kredit. Z delom se je pričelo že lani. Letos se je delo nadaljevalo. Struga potoka se je uravnala in znatno razširila ter tu in tam postavila. Enako se je cesta uravnala, lepo položno izpeljala in zavarovala s solidno izdelanimi skarpami, tako da je odalej poplava ceste iz potoka nemogoča. Vsega skupaj je do sedaj uravnane 1083 metrov, kar je stalo okoli 90.000 din. Potrebno je še uravnati potoka in ceste za krog 1400 metrov, kar se bo prihodnje leto nadaljevalo. Pri delu so bili zaposleni sami domačini, katerim je zaslužek zelo dobro došel. Glavna zasluga za to gre g. Martinu Steblovniku. Veliko potov in skrbi je imel ter je tako dolgo mledoval, da je uspel. Vsa fara mu je za to zelo hvaležna, posebno pa še prizadeti posestniki. Izrekamo mu na tem mestu iskreno zahvalo!

Sv. Barbara v Halozah. Naša sadna sušilnica že deluje. V tem tednu že sušimo. Okolčanom in vsem naznanjamo, da se za enkrat do preklica pobirajo sledeče pristojbine: od cele peči 20 les sadja se plača samo 75 din, kdor rabi naša drva. S tem je plačan sušač, drva, ponoči luč itd. Kdov pa ima lastna drva in napolni vseh 20 les, plača le 35 din. Od posamezne lese se plača 4 din. Ako pa se bo izkazalo, da je ta proračun glede porabe kuriva pomanjkljiv, bo potem spremenjen. — Da pridejo vsi hitro na vrsto, se bo sušilo noč in dan, zato mora biti sadje vedno pripravljeno že med sušenjem, da ne preostane sušenje. S temi plačilnimi pogoji bo vsak zadovoljen in bodo lahko tudi najrevnejši sušili. Nekateri želijo sušiti več tisoč kilogramov. Prijave se sprejemajo med sušenjem v sušilnici, ob nedeljah pa v posojilniški čakalnici. Radi letošnje suše bo povsod pičel pridelek, zato le pridno vozite in nosite hruške, jabolka, slive, breskve itd. sušiti, saj nikomur ne bomo odrekli. Posuši se 300 kg sadja 8—10, kar se doma ne da doseči.